

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Globalizacija: raida ir pasekmės	Globalization: Development and Consequences	

Anotacija
<p>Ar šikšnosparnis Azijoje gali pristabdyti oro skrydžius visuose žemynuose? Kodėl vieniems keliaujant po pasaulį kitiems pasaulis gali slysti iš po kojų? Ar pasaulis darosi vieningesnis, ar atskirtis didėja? Nuo ko priklauso galios pasiskirstymas planetoje? Kaip spręsti globalias problemas? Kurse analizuojamas individų, valstybinių ir tarpvalstybinių veikėjų poveikis globalioms problemoms, tyrinėjami politikos, ekonomikos ir kultūros vaidmenys šiuolaikinės socialinės tikrovės formavime.</p>

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Julija Tuleikytė Kitas (-i):	Filosofijos fakultetas, Filosofijos instituto Mokslo ir teorinės filosofijos katedra, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Bendrųjų universitetinių studijų

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario ir rudens semestrai	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Supažindinti studentus su globalizacijos plėtra ir problemomis; ugdyti gebėjimą analizuoti ir kritiškai vertinti šiuolaikinio pasaulio raidą, globalizacijos principus, priežastis ir pasekmes.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės paaiškinti globalizacijos raidą, tinklaveikos visuomenės ir vartotojiškos visuomenės formavimosi priežastis	Probleminis dėstymas, literatūros analizė, savarankiškas darbas, diskusijos	Egzaminas (raštu), darbas auditorijoje (probleminiai klausimai, tekstų ir reiškinių analizė)
Gebės reflektuoti šiuolaikinio pasaulio politinius ir ekonominius procesus, kritiškai analizuoti šiuolaikinį visuomenės gyvenimą pagrindinių globalios rinkos veikimo principų požiūriu		
Gebės taikyti globalizacijos teorijas sudėtingiems, greitai kintantiems socialiniams ir kultūriniais procesams paaiškinti		
Gebės taikyti filosofines teorijas globalizacijos reiškiniams analizuoti	Probleminis dėstymas, savarankiškas darbas, diskusijos	
Gebės kritiškai vertinti, diferencijuoti teigiamus ir neigiamus globalizacijos padarinius		
Gebės identifikuoti globalizacijos kaip mokslo	Probleminis dėstymas,	Pranešimas ir jo gynimas

objekto tarpdiscipliniškumą, rinkti ir analizuoti informaciją, pristatyti sistemizuotus apibendrinimus	literatūros analizė, savarankiškas darbas	(seminaruose)
--	---	---------------

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Globalizacijos teorijos (hiperglobalistai, skeptikai, transformacionalistai); glokalizacija; politinės filosofijos teorijos, nagrinėjančios individo ir valstybės/bendrijos santykį; žmogaus socialios prigimties filosofinės koncepcijos	2						2	4	Paskaitos medžiagos analizė; D. Held ir kt. „Globaliniai pokyčiai: politika, ekonomika ir kultūra“ (p. 25-33), Bauman „Globalizacija: pasekmės žmogui“ (p. 7-14), Steger „Globalizacija: labai trumpas įvadas“ (p. 28-41) studijavimas
2. Globalizacijos raida: ankstyvieji tarpvalstybiniai ryšiai; didieji geografiniai atradimai; kolonijinės imperijos; šiuolaikinė tinklaveikos (globalių ekonominių, finansinių, prekybinių, karinių, komunikacinių, informacinių tinklų) visuomenė; Covid-19 pandemija ir globalios sprendimų paieškos <i>Seminarai:</i> globalizacijos vaidmuo šiuolaikinio žmogaus gyvenime	6		4				10	16	Paskaitų medžiagos analizė, Bauman „Globalizacija: pasekmės žmogui“ (p. 15-38), Harari „Sapiens“ (p. 32-38), M. Castells „Informacijos amžius: ekonomika, visuomenė ir kultūra“ (p. 41-87) skaitymas, pasirinkto reiškinio analizė, šaltinių paieška ir atsirinkimas, pranešimo rengimas ir pristatymas (paskiriamas daliai studentų), diskusijos
3. Globalizacija ir kultūra: filosofinės kultūros teorijos; globalizacija kasdienybės kultūroje; globalizacijos įtaka skirtingoms kultūros formoms; mąstymo ir kalbos santykis; kolektyvinės fikcijos; žmogaus tapatybės problema; kultūrų susidūrimai; nacionalinė kultūra ir daugiakultūriškumas; paradigmu kova ir didieji naratyvai; mokslo galia; technologijų vystymasis; medijų vaidmuo; viešoji retorika ir loginės klaidos; kritinė teorija; kritinė pedagogika; rasizmas, seksizmas ir kitos išgalinimo bei iškitinimo sistemos <i>Seminarai:</i> kultūriniai globalizacijos padariniai	4		4				8	10	Paskaitų medžiagos analizė, globalizacijos poveikio pasirinktoje kultūros formoje (mokslas, muzika, kinas, literatūra, architektūra, sportas ar kt.) analizė, šaltinių paieška ir atsirinkimas, pranešimo rengimas ir pristatymas (paskiriamas daliai studentų), diskusijos
4. Politika globalių tinklų pasaulyje: nacionalinė valstybė ir globalūs tinklai;	8		2				10	16	Paskaitų medžiagos analizė, Harari

supervalstybės; šiandieninio galios pasiskirstymo pasaulyje priežastys ir pasekmės; politinės įtakos zonos; konkurencija ir konfliktai; agresija ir sugyvenimo galimybės; nacionaliniai interesai globaliame pasaulyje; tarptautiniai veikėjai, tarptautinės organizacijos; terorizmas, jo šaknys ir įveikos galimybės <i>Seminaras: politinio bendravimo formos</i>									„Sapiens“ (p. 244-248; 254-257), „Homo Deus“ (p. 257-261; 219-224), Harari „21 pamoka XXI amžiui“ (p. 185-194) skaitymas, pasirinkto politinio reiškinių analizė, pranešimo rengimas ir pristatymas (paskiriamas daliai studentų), diskusijos	
5. Ekonomika globalių tinklų pasaulyje: globalus ir mobilus kapitalas, laisvoji rinka ir nacionalinių valstybių ekonomika; neoliberalizmas, nepaliaujamo ekonominio augimo ideologija ir vienkartinės Žemės planetos galimybės; apinkosaugos problemos; klimato atšilimas; antiglobalistai; ekonominės krizės – atsitiktinumas ar neišvengiamumas? <i>Seminaras: transnacionalinių korporacijų įtaka pasaulyje</i>	8		2					10	16	Paskaitų medžiagos analizė, J. Bakano „Korporacija: patologiškas pelno ir galios siekimas“ (p. 125-156), N. Klein „Tai viską keičia“ (p. 17-31; 97-103; 138-140; 300-307; 358-365), Harari „Sapiens“ (284-294; 304-309; 321-324) skaitymas, pranešimo rengimas ir pristatymas (paskiriamas daliai studentų), diskusijos
6. Socialiniai globalizacijos aspektai: filosofinė socialinės tikrovės problema; hipertikrovė; fizinių globalizacijos procesų socialinės pasekmės; vartotojų visuomenės bruožai; socialinės atskirties augimas ir getai; migracija, persikėlėlių stovyklos; neigiamos ir pozityvios laisvės koncepcijos; humanitarinės pagalbos privalumai ir trūkumai; etiniai globalizacijos aspektai, moralės filosofinės teorijos, universalus teisingumo globaliame pasaulyje problema <i>Seminarai: socialinės globalizacijos pasekmės</i>	4		4					8	10	Paskaitų medžiagos analizė, Z. Bauman „Vartojamas gyvenimas“ (p. 7-30; 99-108), „Globalizacija: pasekmės žmogui“ (p. 137-148) skaitymas, pranešimo rengimas ir pristatymas (paskiriamas daliai studentų), diskusijos
7. Ruošimasis egzaminui									10	Egzaminas (raštu)
Iš viso	32		16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje (probleminiai klausimai, tekstų ir reiškinių analizė)	15	Semestro metu	Vertinamas dalyvavimas žodžiu interaktyvių paskaitų bei seminarų diskusijose: 10 balų (puikiai): puikus pasirengimas seminarams, įsitraukimas į interaktyvius paskaitų elementus, suinteresuotas klausimų bei problemų formulavimas, argumentuoti pasisakymai. 9 balai (labai gerai): labai geras pasirengimas seminarams ar daliai jų, suinteresuotas klausimų bei problemų formulavimas, argumentuoti pasisakymai. 8 balai (gerai): geras pasirengimas seminarams, tikslingi pasisakymai diskusijose. 7 balai (vidutiniškai): vidutinis pasirengimas seminarams, vidutiniška pasisakymų argumentacija.

			<p>6 balai (patenkinamai): patenkinamas pasirengimas seminarams, patenkinama pasisakymų argumentacija.</p> <p>5 balai (silpnai): silpnas pasirengimas seminarams, silpna pasisakymų argumentacija.</p> <p>4, 3, 2, 1 balai: netenkinami minimalūs reikalavimai, trūksta aktyvumo seminarų metu.</p>
Pranešimas ir jo gynimas (seminaruose)	25	Semestro metu	<p>Vertinama pasirinktos temos analizė ir pristatymas žodžiu iš anksto paskirto seminaro metu:</p> <p>10 balų (puikiai): puikiai suformuluota problema, detaliai ir korektiškai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, atskleisti probleminiai ryšiai, tinkamai atrinkti šaltiniai ir literatūra, pristatytos skirtingos vertinimo pozicijos, pranešimas turi aiškią struktūrą, atlikti sistemizuoti apibendrinimai ir pateiktos argumentuotos išvados, pranešimas po pristatymo apginamas atsakinėjant į klausimus.</p> <p>9 balai (labai gerai): pranešimo tema - aiški, korektiškai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, tinkamai atrinkti šaltiniai ir literatūra, atlikti sistemizuoti apibendrinimai, pranešimas turi aiškią struktūrą ir/arba argumentuotas išvadas, pranešimas po pristatymo apginamas atsakinėjant į klausimus.</p> <p>8 balai (gerai): korektiškai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, tinkamai atrinkti šaltiniai ir literatūra, atlikti sistemizuoti apibendrinimai, pranešimas po pristatymo apginamas atsakant į keletą klausimų.</p> <p>7 balai (patenkinamai): patenkinamai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, tinkamai atrinkti šaltiniai ir literatūra, atlikti sistemizuoti apibendrinimai arba pranešimas po pristatymo apginamas atsakant į keletą klausimų.</p> <p>6 balai (vidutiniškai): vidutiniškai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, tinkamai atrinkti šaltiniai ir literatūra.</p> <p>5 balai (silpnai): silpnai atlikta pasirinkto globalizacijos reiškinių ar aspekto analizė, tenkinami minimalūs reikalavimai.</p> <p>4, 3, 2, 1 balai: pranešimas neatliktas paskirtu laiku be pateisinamos priežasties ir nesusitarta dėl kito pristatymo laiko.</p>
Egzaminas (raštu)	60	Sesijos metu	<p>Vertinami atsakymai raštu į du egzamino klausimus (klausimai – atviri, platūs, kompleksiskai apimantys skirtingus temos aspektus):</p> <p>10 balų (puikiai): studentas puikiai išmano globalizacijos proceso sklaidą ir svarbą, geba paaiškinti globalizacijos raidą, taikyti globalizacijos teorijas, pateikti keletą globalizacijos apibrėžimų, reflektuoti šiuolaikinio pasaulio politinius ir ekonominius procesus, kritiškai vertinti bei diferencijuoti teigiamus ir neigiamus globalizacijos padarinius, pateikti šaltiniais pagrįstą ir argumentuotą nuomonę, susistemintai pristatyti šiuolaikinės socialinės tikrovės principus.</p> <p>9 balai (labai gerai): studentas gerai žino globalizacijos teorijas, jas tinkamai taiko analizuodamas skirtingus globalizacijos aspektus, geba paaiškinti globalizacijos raidą, pateikti keletą globalizacijos apibrėžimų, geba reflektuoti šiuolaikinio pasaulio politinius ir ekonominius procesus, argumentuotai ir kritiškai vertinti globalizacijos padarinius, susisteminti pagrindinius principus.</p> <p>8 balai (gerai): studentas gerai žino globalizacijos teorijas, jas tinkamai taiko analizuodamas skirtingus globalizacijos aspektus, pateikia globalizacijos</p>

			<p>apibrėžimą, išmano keletą globalizacijos raidos etapų, geba kritiškai vertinti globalizacijos padarinius.</p> <p>7 balai (vidutiniškai): studentas pateikia vidutinišką globalizacijos aspektų ir raidos etapų analizę, globalizacijos apibrėžimą, geba kritiškai vertinti globalizacijos padarinius.</p> <p>6 balai (patenkinamai): studentas pateikia patenkinamą skirtingų globalizacijos aspektų ir raidos etapų analizę, globalizacijos apibrėžimą, geba kritiškai vertinti globalizacijos padarinius.</p> <p>5 balai (silpnai): studentas pateikia silpną skirtingų globalizacijos aspektų ir raidos etapų analizę, geba kritiškai vertinti globalizacijos padarinius.</p> <p>4, 3, 2, 1 balai: netenkinami minimalūs reikalavimai</p>
--	--	--	---

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
J. Bakan	2009	Korporacija: patologiškas pelno ir galios siekimas		Kaunas: Kitos knygos
Z. Bauman	2007	Globalizacija: pasekmės žmogui		Vilnius: Apostrofa
Z. Bauman	2011	Vartojamas gyvenimas		Vilnius: Apostrofa
M. Castells	2005	Informacijos amžius: ekonomika, visuomenė ir kultūra	I tomas	Kaunas: Poligrafija ir informatika
Y. N. Harari	2019	21 pamoka XXI amžiui		Kaunas: Kitos knygos
Y. N. Harari	2018	Homo Deus: Glausta rytojaus istorija		Kaunas: Kitos knygos
Y. N. Harari	2018	Sapiens: Glausta žmonijos istorija		Kaunas: Kitos knygos
D. Held, A. McGrew, D. Goldblatt, J. Perraton	2002	Globaliniai pokyčiai: politika, ekonomika ir kultūra		Vilnius: Margi raštai
N. Klein	2017	Tai viską keičia		Kaunas: Kitos knygos
M. B. Steger	2008	Globalizacija: Labai trumpas įvadas		Vilnius: Eugrimas
Papildoma literatūra				
Z. Bauman	2007	Likvidi meilė: apie žmonių ryšių trapumą (94-98; 173-177; 237-250 p.)		Vilnius: Apostrofa
A. Giddens	2005	Sociologija		Kaunas: Poligrafija ir informatika
J. Gray	2006	Apgaulinga viltis		Vilnius: Vaga
T.L. Friedman	2005	Lexus ir alyvmedis: suprasti globalėjimą		Vilnius: Vaga
M. J. Sandel	2014	Ko nenusipirksi už pinigus. Rinkos galia ir ribos		Vilnius: Tyto alba
W. Seidel	2011	Pasaulio istorija		Vilnius: Tyto alba
D. Wallace-Wells	2020	Negyvenama žemė		Vilnius: Tyto alba